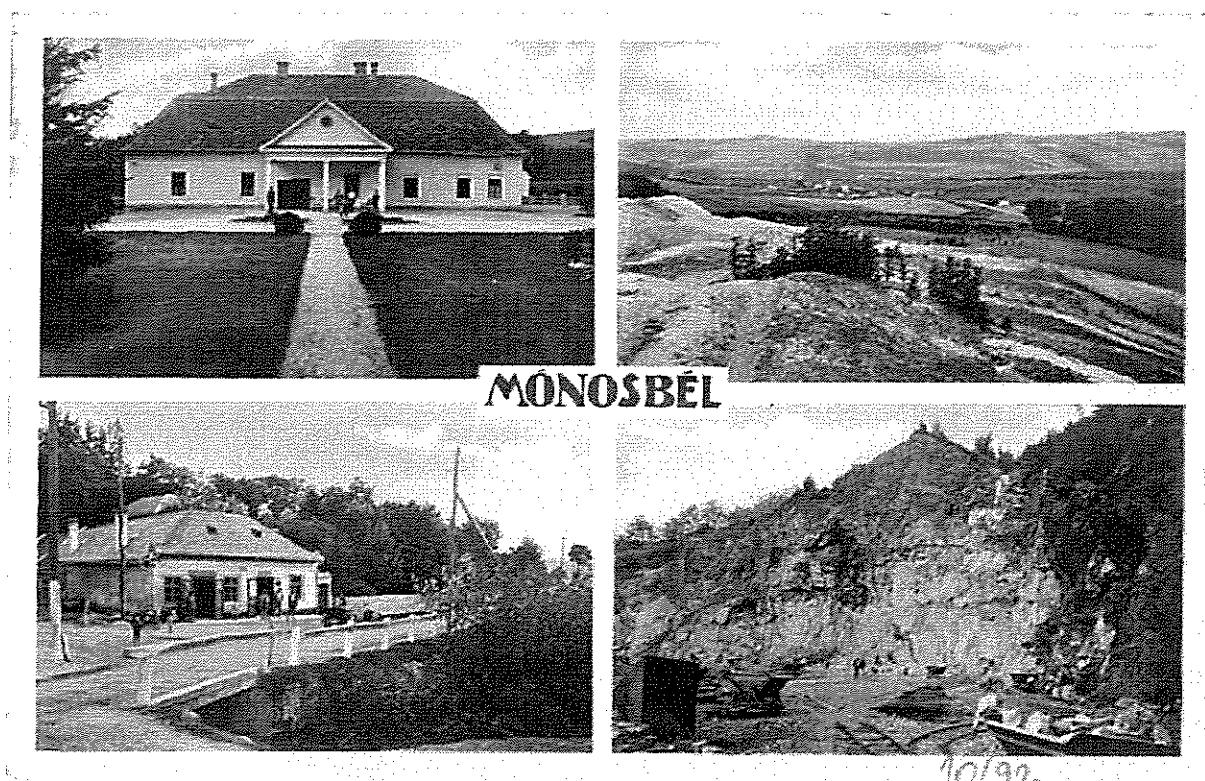

Gazdasági program, fejlesztési terv

Mónosbél Község fejlődésének a 2020 – 2024-es operatív programozási időszakban tervezett lehetőségeiről

Összeállította: Rózsáné Smid Krisztina pályázati ügyintéző

Mónosbél, 2020. március 31.

Elfogadta: Mónosbél Községi Önkormányzat Polgármestere a/2020. (11.31.) számú Polgármesteri határozatával

Tartalomjegyzék

I. Bevezetés.....	3
II. Helyzetértékelés	5
1. A Község.....	5
1.1. Fekvése.....	5
1.2. Története	5
2. Főbb demográfiai adatok	6
3. Infrastruktúra helyzete	7
3.1 Közlekedés	7
3.1.1 Közutak	7
3.1.2 Vasút.....	8
3.2 Gáz ellátás	8
3.3 Villamos energia ellátás	9
3.4 Vízi közművek	10
3.4.1 Vízgazdálkodás és vízellátás	10
3.4.2. Szennyvízkezelés.....	11
3.5 Hulladék kezelés, hulladékszállítás	12
4. Gazdaság.....	12
4.1 Ipari park	12
4.2. Munkanélküliség	13
5. Az önkormányzat által ellátott feladatok	14
5.1 Kötelezően ellátandó feladatok.....	14
5.2 Önként vállalt feladatok	15
6. A feladatellátást szolgáló intézményhálózat	16
6.1 Gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szerv	16
6.3 Vállalkozásba adott „intézmény”	18
7. Mónosbél Község gazdasági helyzete és tendenciája	18
7.1. A Vagyoni helyzet elemzése	18
7.2. A költségvetés főbb szerkezete és várható tendenciák.....	19
7.2.1 Kiadások	19
7.2.2. Bevételek.....	20
8. Az elmúlt öt évben lezárt, és a folyamatban lévő fejlesztések (hazai, uniós)	21
9. Folyamatban lévő beruházások (fejlesztések).....	22
Magyar Falu Program – A nemzeti és helyi identitástudat erősítése.....	22
Magyar Falu Program – Önkormányzati tulajdonú utak felújítása.....	22
Magyar Falu Program – Kistelepülések járdaépítésének és felújításának anyagtámogatása	22
III. A gazdasági programot befolyásoló különböző szintű fejlesztési koncepciók, programok	23
1. Fejlesztési koncepciók	23
1.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció.....	23
2. Fejlesztési alapelvek	24
IV. Stratégiai fejlesztési célok.....	26
1. Fejlesztési célok, elképzelések.....	26
1.1. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítése	26
1.2. Településfejlesztés.....	27
1.3. A közbiztonság helyi feladatainak ellátása	28

1.4. Község építés-erősítés:	28
1.5. A helyi adópolitika célkitűzései	28
1.6. A településfejlesztés széles nyilvánossága	29

I. Bevezetés

„A fejlesztési programokkal minden nemzet, régió és falu hozzájárul Európa gazdasági, szociális és kulturális teljesítményéhez, és minden lépéssel történelmet ír. Amit ma sikerül megteremtenünk, holnapra már történelem lesz, történelem, mely örökséggé válik. Ez az ötlet kell hogy vezéreljen minden európaít létük értelmének keresésénél.”

*Marija Markeš
a Bledi Nemzeti Park igazgatója*

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. (Mötv.) 116. §-a alapján a Képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat a felelős. Meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. Tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülést követő 6 hónapon belül kell elfogadnia.

A gazdasági program elkészítése a Mötv. 42. §-ának 4. pontja alapján a Képviselő-testület hatásköréből át nem ruházható.

Korábban Mónosbél Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény alapján, 2014 – 2020 közötti időtartamra vonatkozóan, 18/2015. (IV. 08) sz. Képviselő-testületi határozatával fogadta el korábbi gazdasági programját.

A 2019. október 22-én megalakult Képviselő-testületnek törvényi kötelezettsége egy új gazdasági program elkészítése.

A jelen gazdasági programban meghatározott célok, elképzelések megvalósításához a Képviselő-testületnek kell a szükséges anyagi eszközöket biztosítani.

Az anyagi eszközök, valamint a vagyon megteremtéséhez nem elegendőek a szokásos, évről évre keletkező források (állami támogatások, adóbevételek, egyéb bevételek), hanem szükség van:

- a pályázati lehetőségek kihasználására,
- a község elhelyezkedésének, adottságainak, sajátosságainak figyelembe vételével új lehetőségek keresésére, illetve a meglévő anyagi források hatékonyabb kihasználására.

II. Helyzetértékelés

1. A Község

Mónosbél az Észak-Magyarországi Régióban, Heves megye északi részén, a Bélapátfalvai Járásban, a járásszékhelytől 3 km-re, a megyeszékhelytől 19 km-re található település.

1.1. Fekvése

A község a Bükk-hegység délnyugati lejtőjén a Bükki Nemzeti Park határán, az Eger-patak kiszélesedő völgyében helyezkedik el. A falu keleti oldalán hirtelen emelkedő erdő borította hegyek – János-hegy 543m, Hársas-tető 548m, Kis-szoros tető 570m - szinte alpesi táj látványát és klímáját adják.

1.2. Története

A település első okleveles említése 1261-ben történik Beel alakban, míg az 1332-37. évi pápai tizedjegyzék a Molnosbeel névalakot említi. A szállásbirtokos Bél nemzetség ősi birtokainak egyike volt, malmairól nevezték el Molnosbélnek, de Albél néven is emlegették. A Bél törzs emlékét még két település őrzi. Hajdan középbél néven ismert, ma Bélapátfalva, felbél pedig ma Bükkszentmártonként ismert.

1552-ben az Egeri vár ostromakor a törökök teljesen elpusztították és még a XVII. században is csak néhány család lakott itt, majd a század végén a Béky család birtoka lett, de 1687-ben a törökök kiűzésekor ismét elpusztult, és ettől kezdve két évszázadon keresztül csak pusztá volt, melynek szántóföldjeit, rétjeit, sertéshízlalásra alkalmas makkos erdeit, számos - a Mónos-patakon levő - malmát a közbirtokosok a török időktől kezdve bélapátfalvai gazdáknak adták bérbe, heteddézsma ellenében.

A XVIII. század elején Mónosbél-pusztá néven volt ismert, birtokosa ekkor a Szabó család, a kevés számú lakosa pedig urasági cseléd volt. A család sírkertje ma is megtalálható a település temetőjében.

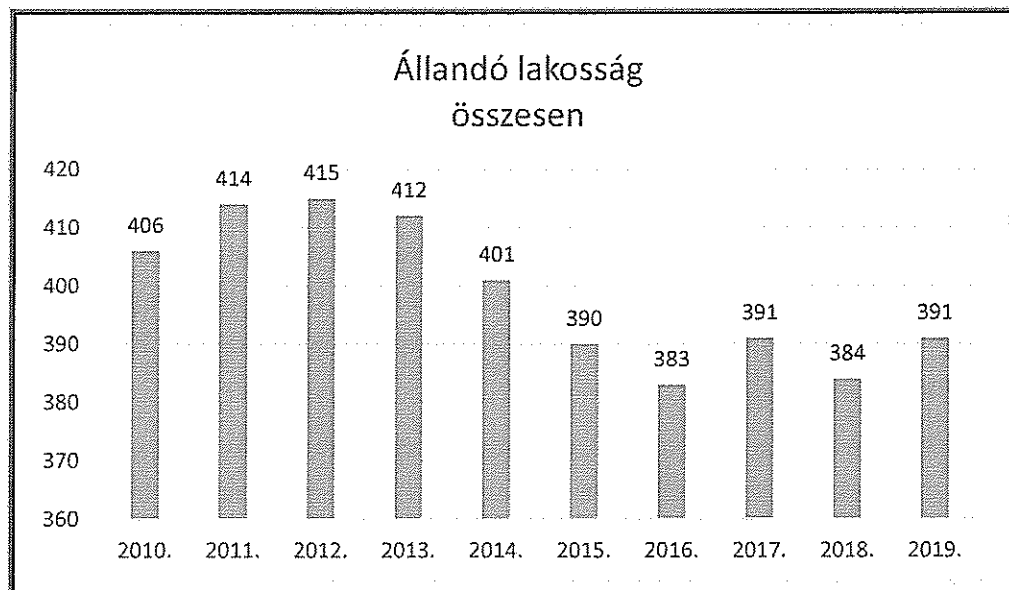
Mónosbél fontos építőanyagának és munkalehetőségnek számított az édesvízi mészkő. Nagy tömegben bányászták a település fölött lévő kőbányában, amit ma Sas - hegyként is emlegetnek. A bányászat megszüntetésében fontos szerepe volt a víznek, ugyanis nagy mennyiség található a hegy alatt és a környékén, ezért veszélyessé váltak a robbantásos kitermelések. A környék vízellátását is ez a terület látja el. A mónosbéli Vízfőre telepített vízgyűjtő forrásainak átlagos vízhozama 1200 liter/perc.

Báró Wessely Károly tőkebefektetése nyomán kezdett megépülni az Eger- Putnok vasútvonal. Vele egyidőben a bélapátfalvi Cementgyár, az egercsehi Szénbánya mónosbéli szénosztályozója, a tardosi kőbánya. Ezek által ipari munkalehetőség keletkezett. Ezek a létesítmények biztosították a lassan gyarapodó község lakóinak a megélhetést.

1973-tól közigazgatási szempontból Mónosbél (Bükkszentmártonnal és Mikófalvával együtt) Bélapátfalvához tartozott. 1990-ben községi önkormányzat alakult Mónosbélben, Bélapátfalva és Bükkszentmárton községekkel körjegyzőség formájában.

2. Főbb demográfiai adatok

Mónosbél község állandó lakossága a vizsgált 10 éves időintervallumát nézve 3 időszak különíthető el. 2010-2012. időszakban a lakosság szám kismértékű növekedést mutat, majd 2012-2016. között jelentős csökkenés következett be. 2016. évtől ismét kismértékű növekedés következett be, amelynek oka lehet a módszertani otthon kitagolása. Ennek következtében Bélapátfalvai Idősek, Fogytékosok Otthona 4 telephelyet hozott létre a településen. (Dózsa György út 5., Kossuth Lajos út 24., Petőfi Sándor u. 19. és Petőfi Sándor u. 22. szám alatt)

Mónosbél állandó lakosságának változása¹

Az állandó népesség számának alakulása korcsoportok szerint								
Időszak	0-2 évesek	3-5 évesek	6-13 évesek	14 évesek	15-17 évesek	18-59 évesek	60-X évesek	Összesen
2014.	4	14	42	2	19	219	101	401
2015.	6	10	35	10	16	210	103	390
2016.	1	8	39	7	18	209	101	383
2017.	7	6	43	5	16	213	101	391
2018.	8	6	34	6	17	217	96	384
2019.	10	2	32	8	15	228	96	391

Mónosbél állandó népesség számának korcsoport szerinti megoszlása²

Mónosbél község állandó népesség számának korcsoport szerinti megoszlásából látható, hogy 2014-2019. közötti időszakban jelentősen megnőtt a 0-2 éves gyermekek száma, míg a 3-59 éves korosztály száma és a 60-x éves korosztály száma kismértékű csökkenést mutat.

¹ Forrás: TeIR – KSH

² Forrás: TeIR – KSH

A népmozgalom alakulása				
Időszak	Élve születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	Állandó odavándorlások száma (fő)	Állandó elvándorlások száma (fő)
2014.	0	2	7	16
2015.	2	11	12	9
2016.	8	9	35	19
2017.	5	5	22	27
2018.	1	7	24	9

Mónosbél község népmozgalom alakulása³

A népmozgalmi adatokból látható, hogy az élve születések száma alacsonyabb a halálozások számánál az ebből fakadó népességfogyást ellensúlyozza, hogy az állandó odavándorlások száma 2014. és 2017. évek kivételével magasabb, mint az elvándorlások száma.

3. Infrastruktúra helyzete

3.1 Közlekedés

3.1.1 Közutak

A településen keresztülhalad a 2506. számú közút, belterületen: a II. Rákóczi Ferenc út és a Kossuth Lajos út. Mónosbél Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 42/2017. (V.27.) számú Képviselő-testületi határozatával kezdeményezte a Magyar Közút Nonprofit Zrt vagyonkezelésében álló Mónosbél, 182 hrsz-ú számú, 1,5297 ha területű Kossuth Lajos út önkormányzati tulajdonba vételét. A Magyar Közút Nonprofit Zrt.-vel megkötött Együttműködési megállapodás alapján a Kossuth Lajos út tulajdonosa 2018. október 26. napjától Mónosbél Községi Önkormányzat.

A településen áthaladó 2506 sz. közút meglehetősen nagy forgalmú, melynek előnyeit és hátrányait is élvezi(heti) a település. Hátrány, a falu belterületének terhelése az átmenő forgalom következtében. Előnye viszont, hogy az idegenforgalmilag frekvenciált Eger és Szilvásvárad felé tartó turisztikai forgalom „megcsapolásából” turisztikailag profitálhat a település.

A település egyéb útjai önkormányzati tulajdonban és kezelésben állnak.

A településen található úthálózat hossza az alábbiak szerint alakul:⁴

- Önkormányzati gyalogút és járda: 1,14 km
- Önkormányzati belterületi kiépítetlen út: 1,09 km
- Önkormányzati belterületi kiépített út: 2,72 km
- Önkormányzati külterületi kiépítetlen út: 5,89 km

³ Forrás: TeIR - KSH

⁴ Forrás: TeIR - KSH-T-STAR, 2017

A közúti tömegközlekedés, kizárólag az állami tulajdonú közutakon bonyolódik. A közúti tömegközlekedés a Mónosbél – Eger, illetve Mónosbél – Bélapátfalva vonalon viszonylag jól szervezet, a nappali órákban szinte minden időpontban be lehet jutni a megyeszékhelyre, illetve a járásszékhelyre.

A község területén a közúti tömegközlekedés bonyolítására 2 pár buszből található.

3.1.2 Vasút

Bélapátfalván keresztülhalad a 87-es számú Eger – Putnok vasúti mellékvonal, mely Magyarország egyik legromantikusabb hegyvidéki vasútja, alagutakkal, völgyhidakkal. A pálya egyvágányú, Eger – Felnémet vasútállomásig villamosított, Szilvásvárad és Putnok között földcsuszamlás miatt megszűnt.

A vasúti személyforgalom bonyolítására egy jegykiadás nélküli vasútállomás található a községben.

A menetrend azonban meglehetősen gyér, a téli, turista szezonon kívüli időszakban napi két, a nyári időszakban pedig napi négy vonatpár közlekedik, ezek is csupán az Eger – Szilvásvárad szakaszon.

3.2 Gáz ellátás

A vezetékes gáz szolgáltatás a község egész területén elérhető.

Az összes gázcsőhálózat hossza 5,7 km, a rendszer tulajdonosa és üzemeltetője a TIGÁZ Tiszántúli Gázszolgáltató Zrt. Mónosbél község a vezetékes földgázt a 214-es számú Fedémes – Bélapátfalva, országos jelentőségű, nagynyomású földgázszállító vezetéken keresztül kapja.

A település gázfőlhasználása a megelőző években				
Időszak	Összes gázfogyasztók száma (db)	Háztartási gázfogyasztók száma (db)	Szolgáltatott összes vezetékes gáz mennyisége (1000 m ³)	Háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége (1000 m ³)
2014.	124	113	134,1	85
2015.	126	114	181,6	100,7
2016.	126	114	172,1	92,9
2017.	125	115	214,8	141,2
2018.	125	115	207,4	119

Mónosbél község gázfelhasználása⁵

3.3 Villamos energia ellátás

Villamos energiával a település lakásállománya szinte kivétel nélkül ellátott. A kiefeszűtsűgű villamos energia-elosztóhálózat hossza 3,8 km, az átviteli hálózatot a MAVIR Zrt. üzemelteti, a község fogyasztóinak villamosenergia-ellátását az ELMŰ-ÉMÁSZ Hálózati Kft biztosítja.

A község 197 fogyasztójának éves szinten szolgáltatott 755 MWh villamos energia 53,6 %-át a háztartások (163 db), 46,4 %-át pedig az egyéb (gazdasági, közzsféra) fogyasztók használják fel.

A lakossági ügyintézés érdekében az ÉMÁSZ Nyrt. ügyfélszolgálati fiókirodát üzemeltet BÉlapátfalván.

A város villamos energia fogyasztásának évenkénti alakulása				
Időszak	Villamosenergia-fogyasztók (db)	Háztartási villamosenergia fogyasztók (db)	Szolgáltatott összes villamosenergia (1000 kWh)	Háztartások részére szolgáltatott villamosenergia (1000 kWh)
2014.	203	177	718	386
2015.	207	172	739	392
2016.	197	164	729	386
2017.	197	163	750	400
2018.	197	163	755	405

Mónosbél község villamos energia felhasználása⁶

A község közterületein a közlekedés-, köz- és vagyonbiztonság érdekében villamos üzemű

⁵ Forrás: TeIR - KSH-T-STAR

⁶ Forrás: TeIR - KSH-T-STAR

közüvilágítási rendszer üzemel. A rendszer passzív elemeinek tulajdonosa az ÉMÁSZ Hálózati Kft., a rendszer aktív elemeinek pedig az ÉMÁSZ Nyrt, a rendszert szintén az ÉMÁSZ Nyrt üzemelteti szolgáltatási szerződés keretében.

3.4 Vízi közművek

3.4.1 Vízgazdálkodás és vízellátás

Mónosbél vezetékes ivóvízellátása megfelelő. A közüemi ivóvíz vezetékhálózat jellemzően körvezetékes, döntően KM-PVC csőből készült, a hálózat hossza 7,9 km. A rendszer állami tulajdonban van, üzemeltetője az Észak-Magyarországi Regionális Vízmű Zrt. Kazincbarcikai központtal, területi központja pedig bélapátfalvai üzemegységként Bélapátfalván található.

A község a Mónosbél Karsztakna felől kapja az ivóvizet.

A település közigazgatási területe a felszín alatti víz állapota szempontjából karsztvíz kategóriába van besorolva.

A hálózatba kapcsolt 134 fogyasztónak éves szinten szolgáltatott 13 530 m³ ivóvíz 98,9 %-át a háztartási fogyasztók, 1,1 %-át az egyéb (gazdasági, közszféra) fogyasztók használják fel. Azon lakosok ellátása érdekében, akik ingatlanjában nem elérhető a vezetékes ivóvíz szolgáltatás, 4 db közkifolyó üzemel a településen.

Időszak	Ivó vízszolgáltatás mennyiségi alakulása évenként			
	Összes szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (1000 m ³)	Közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások (db)	Üzemelő közkifolyók (db)
2014.	11,5	11,4	135	4
2015.	12,3	12,1	135	4
2016.	13,7	13,6	138	4
2017.	12,73	12,59	134	4
2018.	13,68	13,53	134	4

Mónosbél község ivóvíz szolgáltatás mennyiségi alakulása⁷

⁷ Forrás: TeIR - KSH-T-STAR

3.4.2. Szennyvízkezelés

A község belterületén a szennyvízcsatorna hálózat 100%-os kiépítettségű, a hálózat 5,9 km hosszú, anyaga részben NA 200 és NA 300 beton, részben DN 200 KG PVC.

A szennyvízhálózat és a tisztítótelep üzemeltetője az Észak-Magyarországi Regionális Vízmű Zrt.

Mónosbél Községi Önkormányzat a 17/2018.(III.8) számú Képviselő-testületi határozatával elfogadta, hogy a Mónosbél 07/2 hrsz-ú földterületen a változási vázrajz alapján az épületek feltüntetésre kerüljenek, valamint kérelmezte a rét művelési ágból történő kivonását. A Képviselő-testület hozzájárult, hogy az 1994. február 1. napján kelt eredeti Megállapodás alapján Balaton Község Önkormányzata 34 %-ban, Bekölce Község Önkormányzata 22 %-ban, Bükksgentmárton Község Önkormányzata 10,5 %-ban, Mikófalva Községi Önkormányzat 22,5 %-ban és Mónosbél Községi Önkormányzat 11 %-ban tulajdonjogot szerezzen az ingatlanon létesült felépítmények tekintetében. 2018. szeptember 26-án a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal Földhivatali Osztálya által bejegyzésre kerültek az érintett önkormányzatokat megillető tulajdonjogok.

A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatban elvezetett szennyvíz mennyiségi alakulása

Időszak	Közcatornahálózatba bekapcsolt lakások (db)	Háztartásokból közcatornán elvezetett szennyvíz mennyisége (1000 m ³)	Közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatban (közcatornában) elvezetett összes szennyvíz mennyisége (1000 m ³)
2014.	129	10,4	10,5
2015.	129	11,1	11,2
2016.	129	12,9	13
2017.	127	11,19	11,28
2018.	128	12,39	12,49

A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatban elvezetett szennyvíz mennyiségi alakulása⁸

Az elszállított szennyvíz kezelésére 2001-ben létesült egy 650 m³/nap kapacitású szennyvíztisztító telep.

⁸ Forrás: TeIR - KSH-T-STAR

3.5 Hulladék kezelés, hulladékszállítás

A község közigazgatási területén a PEVIK Közülemi és Szolgáltató Nonprofit Kft. végzi a települési hulladékok gyűjtésével, szállításával és kezelésével kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységet, közszolgáltatási szerződés keretében.

Hulladékgazdálkodás alakulása			
Időszak	Összes elszállított települési hulladék (t)	Lakosságtól elszállított települési hulladék (t)	Lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék (t)
2014.	91,5	81,4	0,5
2015.	113,2	86	0,8
2016.	92,7	74,7	0,9
2017.	90,9	71,2	1,6
2018.	93,7	89	5,6

Mónosbél község hulladékgazdálkodásának alakulása⁹

A lakosságtól elszállított szilárd települési hulladék mennyisége a 2018. évben 89 tonna volt, melynek mindössze 6,2 %-a, 5,6 tonna származott elkülönített, szelektív hulladékgyűjtésből.

4. Gazdaság

Magyarország Kormánya a 147/2013 (V. 14.) Korm. rendelet értelmében, 2013. május 15. hatállyal, a Bélapátfalvai kistérség 12 településével együtt Mónosbél is, szabad vállalkozási zónának nyilvánította. Ennek eredményeképpen nem csak az újonnan a térségbe települő, hanem a már meglévő vállalkozások is adókedvezményekben részesülnek, továbbá az európai uniós fejlesztési forrásokhoz való hozzáférésük is javul.

4.1 Ipari park

Az egykori bélapátfalvai cementgyári terület 2001-ben nyerte el az Ipari Park címet. A nagyjából 75 ha-os ipari park üzemeltetője a BÉLKŐ Nonprofit Területfejlesztési Kft, melynek 2,11 %-ban tulajdonosa az Önkormányzat. A rekultivációs ipari park közművesített zöld- és barna mezős területeinek kedvező ár-érték arányú bérleti és eladási áraival, széles körű szolgáltatásaival áll a vállalkozások rendelkezésére. Az ipari park ma a kistérség gazdasági központja.

A Bélkő Nonprofit Területfejlesztési Közhasznú Kft. befektetési és támogatási szabályzata tartalmazza a betelepülő vállalkozások számára nyújtandó támogatások és kedvezmények módját és mértékét.

A már betelepült kis- és középvállalkozások 5 és 50 fő közötti létszámot foglalkoztatnak. Profiljukat tekintve főként a fa-, fém, textil- és élelmiszer feldolgozás jellemző az itt

⁹ Forrás: TeIR - KSH-T-STAR

tevékenykedő cégekre, de különböző raktározási, logisztikai feladatok ellátására is kiválóan alkalmas a terület.

4.2. Munkanélküliség

Mónosbélben a munkanélküliek száma a vizsgált 5 éves időszakban emelkedést mutat, a teljes lakossághoz viszonyítva (384 fő) 3,38 %.

A munkanélküliség nemek szerinti megoszlásából látható, hogy a településen a vizsgált időszakban a nők vannak munkalehetőség szempontjából hátrányosabb helyzetben.

Nyilvántartott álláskeresők száma			
Időszak	Férfi (fő)	Nő (fő)	Összesen (fő)
2014.	4	5	9
2015.	3	3	6
2016.	3	7	10
2017.	5	6	11
2018.	8	5	13

Nyilvántartott álláskeresők nemek szerint megoszlása¹⁰

A nyilvántartott munkanélküliek iskolai végzettség és korcsoport szerinti megoszlásából látható, hogy elsősorban az alacsonyabb iskolai végzettségűeket (8 osztály, szakmunkásképző) sújtja a munkanélküliség.

Időszak	Nyilvántartott munkanélküliek iskolai végzettség szerint						
	Általános iskola 8 osztálynál kevesebb végzettséggel rendelkezők száma	Általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma	Szakiszkolai végzettséggel rendelkezők száma	Szaktanulmányi végzettséggel rendelkezők száma	Szakközép-iskolai, technikai, gimnáziumi végzettséggel rendelkezők száma	Főiskolai végzettséggel rendelkezők száma	Egyetemi végzettséggel rendelkezők száma
2014.	0	2	0	5	2	0	0
2015.	0	2	0	1	3	0	0
2016.	0	5	1	2	1	1	0
2017.	0	5	0	3	1	2	0
2018.	0	5	1	4	3	0	0

Nyilvántartott álláskeresők végzettség szerint megoszlása¹¹

Nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerinti megoszlása											
Időszak	0-18 éves	19-20 éves	21-25 éves	26-30 éves	31-35 éves	36-40 éves	41-45 éves	46-50 éves	51-55 éves	56-60 éves	60-X éves
2014.	0	0	1	0	1	3	1	0	2	0	1
2015.	1	0	2	0	0	0	0	0	1	0	2
2016.	1	1	0	1	0	2	1	0	0	3	1
2017.	2	0	1	0	3	2	0	0	0	2	1
2018.	1	2	1	0	1	2	1	2	1	1	1

Nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerint megoszlása¹²

¹⁰ Forrás: TeIR - KSH-T-STAR

¹¹ Forrás: TeIR - KSH-T-STAR

¹² Forrás: TeIR - KSH-T-STAR

A munkanélküliség csökkentése, illetve minél több ember munkához juttatása, a kifizetett segélyek csökkentése érdekében, Mónosbél Község Önkormányzata folyamatosan részt vesz a Heves Megyei Kormányhivatal Egri Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett közmunka programokban.

2020. évben jelen program megírásáig a Mónosbél Községi Önkormányzat számára, Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatási program került jóváhagyásra.

A program keretében 2 fő segédmunkást alkalmaz az Önkormányzat, akik mindennapi teendőket látnak el a településen az évszaknak és az időjárásnak megfelelően 2020. december 31-ig.

Feladataik között szerepel az „Almáskert” gondozása (fűnyírás, gallyak összetakarítása, locsolás, szüretelés), a „Tájház” körüli munkálatok elvégzése (takarítás, udvar rendbetétele), illetve a közterületi utak, járdák, terek takarítása, parkgondozás és virágosítás.

5. Az önkormányzat által ellátott feladatok

Az Mötv. meghatározza a helyi önkormányzat számára az általa kötelezően ellátandó feladat- és hatásköröket. Ezeken túlmenően a helyi önkormányzat önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Azzal a megkötéssel, hogy az önként vállalt feladatok nem veszélyeztethetik az előírt kötelező feladat- és hatáskörök ellátását, valamint azok finanszírozása saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

5.1 Kötelezően ellátandó feladatok

Az Mötv. 13. § (1) értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

- településfejlesztés, településrendezés;
- településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
- a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
- egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
- környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
- óvodai ellátás;

- kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
- gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg; lakás és helyiséggazdálkodás;
- a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
- a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
- sport, ifjúsági ügyek;
- nemzetiségi ügyek;
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
- helyi közösségi közlekedés biztosítása;
- hulladékgazdálkodás;
- távhőszolgáltatás;
- víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

5.2 Önként vállalt feladatok

Az Önkormányzat saját bevételei terhére az alábbi, önként vállalt feladatokat végzi:

- civil szervezetek és egyéb szervezetek támogatása,
- állami, nemzeti ünnepekhez és évfordulókhoz kapcsolódó rendezvények szervezése,
- idegenforgalmi szolgáltatások (reklám, propaganda, idegenforgalmi rendezvények) szervezése,
- a belpátfalvai Önkormányzati tűzoltóság támogatása,
- Arany János tehetségprogram,
- Bursa Hungarica ösztöndíjrendszer.

6. A feladatellátást szolgáló intézményhálózat

6.1 Gazdasági szervezettel rendelkező költségvetési szerv

Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal

A képviselő testület egységes hivatalt hozott létre – Bélapátfalvai Közös Önkormányzatai Hivatala elnevezéssel – az önkormányzat működésével, valamint az államigazgatási ügyek döntésére történő előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására.

Az Mötv-ben és egyéb ágazati jogszabályokban meghatározottak szerint a hivatal ellátja az önkormányzat működésével, valamint a polgármester, illetve a jegyző feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatokat. Közreműködik az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában. Gondoskodik a helyi önkormányzatok bevételeivel és kiadásával kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról.

Bélapátfalvai Százszorszép Óvoda, Bölcsőde és Konyha

Az óvoda alapfeladata az óvodai nevelés, amely a gyermekek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló foglalkozások keretében folyik. A gyermekeket két és fél éves / hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, ellátja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is. Az óvodai nevelőmunka az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjára épül, és a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveinek figyelembevételével, a nevelőtestület által elfogadott, és az intézményvezető által jóváhagyott Helyi Óvodai Pedagógiai Program alapján folyik.

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátásának, szakszerű gondozásának és nevelésének intézménye. Tevékenységét törvényi előírásoknak megfelelően végzi. A bölcsődében a pedagógiai munka a fenntartó által jóváhagyott saját szakmai program szerint folyik.

Az intézmény konyha egysége végzi az óvodai ellátottak és a köznevelési intézményben tanuló ellátottak, valamint a munkavállalók részére biztosított étkezéssel összefüggő feladatok ellátását. Továbbá szociális étkeztetés keretében ellátják a koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk miatt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel étkezés biztosítására nem képes személyeknek nyújtott, legalább napi egyszeri meleg étkezéssel összefüggő feladatokat.

Az intézmény önálló gazdasági szervezettel nem rendelkezik, ezért az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) kormányrendelet alapján pénzügyi gazdasági feladatait a Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal Pénzügyi és Vagyongazdálkodási Csoportja látja el.

Az intézménynek, mint család- és gyermekjóléti központnak, a járás területére vonatkozóan, feladata a gyermekek családban nevelésének elősegítése. A gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt. A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló tevékenységet lát el. Továbbá szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Család- és gyermekjóléti szolgálatként Bélapátfalva, Bükkzentmárton és Mónosbél területén ellátja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerinti gyermekjóléti szolgáltatásai feladatokat, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti családsegítési feladatokat.

A családsegítés keretében feladata a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás.

A nappali ellátás hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget napközbeni tartózkodásra, társadalmi kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkezését, meleg étel biztosítását. Az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak.

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítja az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

Az étkezés keretében azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik az intézmény, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani.

Az intézmény önálló gazdasági szervezettel nem rendelkezik, ezért az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet alapján pénzügyi gazdasági feladatait a Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal Pénzügyi és Vagyongazdálkodási Csoportja látja el.

6.3 Vállalkozásba adott „intézmény”

– Háziorvosi szolgálat

7. Mónosbél Község gazdasági helyzete és tendenciája

7.1. A Vagyoni helyzet elemzése

Az Önkormányzat vagyona a 2018. évi zárómérleg alapján 375.188.893 Ft.

A vagyon az elmúlt időszakban, a 2015. évi záráshoz képest (352.242.722 Forint), mintegy 22.946.171 Forint növekedést mutat. A vizsgált időszakban tapasztalható vagyonnövekedés oka, hogy az önkormányzat vagyongazdálkodási politikája segítségével saját erőből, önkormányzati forrásokból, pályázatokból fejlesztéseket tudott megvalósítani.

Az Önkormányzat vagyonszerkezete 2018. évi zárómérleg alapján a következő:

Vagyonelem megnevezése	Ingatlan db száma	Az összes vagyonból a vagyon részaránya
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	53	34,47%
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	16	55,13%
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető) ingatlan	49	9,83%
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető) üzleti érdekeltség	-	0,57%

13

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: a bel- és külterületi utak, valamint a parkok, az árkok és vízfolyások továbbá a buszmegállók, buszvárók.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: az önkormányzati, valamint intézményi feladatellátást szolgáló épületek, játszótér, ravatalozó, zsidó temető, valamint a vízmű és kapcsolódó ingatlanok (vízkivételi művek, szivattyútelep, csatorna).

Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: belterületi beépített és beépítetlen ingatlanok, külterületi ingatlanok (szántók, legelők, erdők).

Egyéb üzleti érdekeltségi körbe tartozik a Bélkő Területfejlesztési Nonprofit Kft. és az ÉRV üzletrészei.

A vagyon vagyonelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagyon nagy a törzsvagyon, azaz a korlátozottan forgalomképes, illetve a forgalomképtelen vagyon aránya, így nincs olyan jelentősebb szabad vagyon, mely az egyes önkormányzati célkitűzések megvalósításakor anyagi forrásként figyelembe vehető.

¹³ Forrás: Mónosbél Községi Önkormányzat 8/2019. (V. 31.) sz. Önkormányzati rendelete

7.2. A költségvetés főbb szerkezete és várható tendenciák

7.2.1 Kiadások

A költségvetési kiadások szerkezete az alábbiak szerint alakult¹⁴:

Az önkormányzat költségvetési rendeletében a költségvetési főösszeg az elmúlt 6 évben 36.549 ezer Ft és 75.392 ezer forint körül mozgott. Az éves főösszegekben a nagy eltérést a különböző pályázati források okozzák.

Megnevezés	2015*	2016*	2017*	2018*	2019**	2020***
Működési költségvetés						
Személyi juttatások	34,90%	32,46%	30,72%	25,59%	18,14%	14,51%
Munkaadókat terhelő járulékok	6,66%	6,26%	5,37%	4,12%	3,13%	2,54%
Dologi kiadások és egyéb folyó kiadások	32,46%	26,58%	21,53%	21,69%	23,43%	16,26%
Önkormányzat által folyósított ellátások	2,83%	2,53%	2,27%	3,11%	1,90%	1,66%
Egyéb működési célú kiadás	9,32%	10,05%	1,49%	1,54%	3,08%	2,98%
Egyéb működési célú pénzeszköz átadás	5,88%	2,00%	10,24%	6,84%	4,58%	0,27%
Felhalmozási költségvetés						
Egyéb felhalmozási célú kiadás	1,00%	9,14%	13,14%			
ÁH-n kívülre végleges pénzeszköz átadás	1,82%					
Finanszírozási kiadások	3,82%					
Felújítás	1,31%	3,66%		36,61%	39,84%	61,42%
Beruházás		5,76%	4,55%	0,50%	5,63%	
ÁH-n belüli megelőlegzés elszámolása		1,56%	10,69%			
Általános tartalék					0,26%	0,37%
Tartalék (kötelezettséggel terhelt pénzaradvány)						
Kiadások összesen (ezer Ft)	36 549	38 110	45 661	53 307	79 536	75 392

* Zárslétszámszámvetési rendelet

** Költségvetési rendelet IV. negyedéves módosítása

*** Költségvetési rendelet

A költségvetési kiadások közül a következő években várható, hogy:

- A személyi juttatások nagyságát és arányát növeli a minimálbér és bérminimum folyamatos emelkedése, valamint a kötelező átsorolások mértéke, emellett a hivatali dolgozók esetében a várhatóan bekövetkező bérrendezés, csökkentheti az intézmények átgondolt létszámgazdálkodása.
- A munkaadókat terhelő járulékok arányát és nagyságát növeli a bértömeg növekedése, csökkentheti a járulékcsoökkentésre irányuló kormányzati intézkedések.
- A dologi jellegű kiadások nagyságát és arányát növeli az infláció, azonban csökkentheti a takarékosabb, gazdaságosabb, megfontoltabb gazdálkodás, valamint a dologi kiadások csökkentésére irányuló beruházások (pl.: energetikai beruházások).

¹⁴ Forrás: https://www.njt.hu/njt.php?onkormanyzati_rendeletek

7.2.2. Bevételek

A költségvetési bevételek szerkezete az alábbiak szerint alakul¹⁵:

Megnevezés	2015*	2016*	2017*	2018*	2019**	2020***
I. Helyi önkormányzat						
Intézményi működési bevételek	4,47%	5,08%	2,44%	2,06%	2,54%	1,54%
Önkormányzat sajátos működési bevételei	13,04%	9,97%	0,24%	7,74%	5,62%	6,30%
Önkormányzat költségvetési támogatása	46,55%	47,65%	50,47%	34,19%	31,34%	30,07%
Önkormányzat működőképesség megőrzésének támogatása	0,00%	0,00%	1,30%	0,00%	0,00%	0,00%
Támogatásértéktől működési bevétel	28,95%	25,27%	18,79%	12,67%	8,86%	0,00%
Előző évek pénzmaradványának igénybevétele működési célra	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	6,00%	0,67%
Működési célra átvett pénzeszköz	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Önkormányzat saját felhalmozási bevételei	0,00%	0,00%	7,43%	0,00%	0,00%	0,00%
Támogatásértéktől felhalmozási bevétel	0,00%	0,00%	5,17%	33,13%	25,35%	0,00%
Felhalmozási célra átvett pénzeszköz	0,00%	0,37%	0,00%	1,38%	1,26%	0,00%
Nonprofit szervezettől felhalmozási célra átvett pe.	2,48%	1,38%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Áh-n belüli megelőlegzés	1,47%	1,56%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Felhalmozási és tőkejellegű bevételek	0,00%	0,00%	2,07%	5,02%	1,01%	0,00%
Előző évek pénzmaradványának igénybevétele	3,04%	8,72%	11,27%	3,81%	18,03%	61,42%
Önkormányzat működési bevétele felhalmozási célra felhasználva	0,00%	0,00%	0,83%	0,00%	0,00%	0,00%
Bevételek összesen (ezer Forint)	40 348	43 566	48 422	72 420	79 536	75 391

* Zár számadási rendelet

** Költségvetési rendelet IV. negyedéves módosítása

*** Költségvetési rendelet

Az önkormányzat saját bevételei közül a helyi adó és adó jellegű bevételek az alábbiak szerint alakultak az elmúlt 5 évben¹⁶:

Megnevezés	Adó és adó jellegű bevételek (E Ft-ban)				
	2015	2016	2017	2018	2019*
Iparűzési adó	2 419	2 555		3 992	2 500
Magánszemélyek kommunális adója	2 059	1 069		764	1 200
Gépjárműadó					
(önkormányzatnál maradó 40%)	592	563		728	770
Idégenforgalmi adó	91	100			
Bírságok, pótlékok	99	39		25	
Talajterhelési díj			114		
Termőföld bérbeadása miatti SZJA	1	19		93	
Adó és adó jellegű bevételek összesen:	5 261	4 345	114	5 603	4 470

* Költségvetési rendelet IV. negyedéves módosítása

A költségvetési bevételek közül a következő években várható, hogy az önkormányzat saját működési bevételei közül:

- Az iparűzési adó nagysága és mértéke, az eddig tapasztalható emelkedése ellenére csökkenni fog, miután a Nemzeti Versenyképességi Tanács 2020. február elején javaslatot tett a kormányának a helyi iparűzési adórendszer módosítására. Ennek alapján módosulnának az értékcsökkenés és a kutatás-fejlesztés leírhatóságának szabályai, miközben megszűnne az adófeltöltési kötelezettség. A számítások szerint az új rendelkezések az adóteher érdemi mérséklését jelentenék a vállalkozások

¹⁵ Forrás: https://www.njt.hu/njt.php?onkormanyzati_rendeletek

¹⁶ Forrás: https://www.njt.hu/njt.php?onkormanyzati_rendeletek

vonatkozásában. Ugyanakkor a módosítások az önkormányzatok vonatkozásában bevételecsökkenést eredményeznek.

- A magánszemélyek kommunális adója és a gépjárműadó (önkormányzatnál maradó része) közel változatlan marad.

A költségvetési bevételek szerkezetére továbbá hatást gyakorolhat az, hogy a költségvetési támogatások reálértéke csökken, és egyre több saját bevétel megszerzésére, illetve pályázati források bevonására lesz szükség.

8. Az elmúlt öt évben lezárt, és a folyamatban lévő fejlesztések (hazai, uniós)

Mónosbél Község Önkormányzata, az elmúlt időszakban az alábbi sikeres pályázatokat valósította/valósítja meg¹⁷:

Év	Pályázat címe/célja	Forrás	Elszámolható költség	Önerő	Megvalósítás kezdete	Megvalósítás vége
2015.	Rendkívüli önkormányzati támogatás	BM	1 895 000 Ft	-	2015.09.28	2015.12.31
2016.	Rendkívüli önkormányzati támogatás	BM	716 314 Ft	-	2016.06.19	2016.09.30
2016.	Sportpark kialakítása	BMSK - Magyar Falu	1 db A típusú Sportpark kialakítása	-	2019.08.26	
2017.	Kistelepülési önkormányzatok alacsony összegű támogatása	BM	1 000 000 Ft	-	2017.11.16	2018.12.31
2017.	Rendkívüli önkormányzati támogatás	BM	630 000 Ft	-	2017.09.26	2017.12.31
2018.	Rendkívüli önkormányzati támogatás	BM	474 000 Ft	-	2018.06.25	2018.09.30
2018.	Önkormányzati fejlesztések 2018.	BM	9 510 126 Ft	500 534 Ft	2018.08.01	2019.12.31
2018. - 2019.	Mónosbél központú agglomeráció szennyvíztisztító telepének korszerűsítése	KEHOP-2.2.2-15-2016-00107	166 999 996 Ft	18 555 555 Ft központi költségvetésből támogatott	2016.06.02	2020.04.30
	Ebből Mónosbéltre esik:		29 963 137 Ft	3 329 240 Ft központi költségvetésből támogatott		
2018. - 2019.	Komplex humán erőforrás fejlesztése a bélapátfalvai járásban	EFOP-1.5.3-16-2017-00067	249 721 369 Ft	A bélapátfalvai járás településeivel	2018.02.01	2020.12.31
	Ebből Mónosbéltre esik:		7 492 004 Ft			
2019.	"Batul fesztivál megrendezése"	AM	850 000 Ft	-		
2019.	Vis Maior pályázat	BM	2 275 000 Ft	252 778 Ft	2019.09.27	2020.09.27
2019.	Orvosi eszközbeszerzés	Magyar Falu Program MFP-AEE/2019.	2 746 965 Ft	-	2019.08.01	2020.12.31
2019.	Nemzeti és helyi identitástudat erősítése	Magyar Falu Program MFP-NHI/2019.	14 939 788 Ft	-	2019.01.01	2020.12.31
2019.	Önkormányzati tulajdonú utak felújítása	Magyar Falu Program MFP-ÖTU/2019.	29 999 999 Ft	-	2020.06.01	2021.06.30
2019.	Kistelepülések járdaépítésének, felújításának anyagtámogatása	Magyar Falu Program MFP-BJA/2019.	2 407 489 Ft	-	2020.03.01	2020.09.30

A felsorolt pályázaton kívül az önkormányzat az elmúlt időszakban több nem fejlesztési jellegű, működési és egyéb a központi költségvetésből pályázati úton lehívható támogatásban részesült. Ezek jellemzően

¹⁷ Forrás: Bélapátfalvai Közös Önkormányzati Hivatal Építésügyi és Műszaki csoport

- Tüzelőanyag pályázat (2015., 2016., 2017., 2018., 2019. években összesen: 2.439.670 Forint)
- Téli rezsi csökkentéssel kapcsolatos igényfelmérés 2018 – 96.000 Ft

9. Folyamatban lévő beruházások (fejlesztések)

A folyamatban lévő beruházások (fejlesztések) leírásának szerepe az, hogy azok a gazdasági programban szerepeltetésre kerüljenek, illetve, hogy annak pénzügyi kihatásaival az önkormányzat feltétlenül számoljon.

Mónosbél Község Önkormányzatánál az alábbi beruházások (fejlesztések) vannak folyamatban a gazdasági program összeállításának idején:

Magyar Falu Program – A nemzeti és helyi identitástudat erősítése

A pályázathoz kapcsolódóan Mónosbél Községi Épületének nyílászáró cseréje és ehhez kapcsolódó munkálatai valósulnak meg, mely az alábbi elemeket tartalmazza:

- Új külső nyílászárók beépítése
- Új belső nyílászárók beépítése

A projekt megvalósításának

- tervezett kezdete: 2019. 08. 01.
- tervezett fizikai befejezése: 2020. 12. 31.

A projekt teljes elszámolható költsége: 14.939.791,- Ft, amely 100 %-ban támogatott.

Magyar Falu Program – Önkormányzati tulajdonú utak felújítása

A pályázat keretében Mónosbél, Kossuth út (hatsz. 182) szakasz felújítása valósul meg a II. Rákóczi Ferenc úttól a Petőfi utcai csatlakozás túlsó részéig (734 m).

A projekt megvalósításának

- tervezett kezdete: 2020. 06. 01.
- tervezett fizikai befejezése: 2021. 06. 30.

A projekt teljes elszámolható költsége: 29.999.999,- Ft, amely 100 %-ban támogatott.

Magyar Falu Program – Kistelepülések járdaépítésének és felújításának anyagtámogatása

A pályázat keretében Mónosbél Dózsa György úti gyalogfelújítása valósul meg. A felújítandó járda hossza 71,5 m, szélessége 0,95 m. A régi járda egy részének visszabontása után új aszfaltréteget kap.

A projekt megvalósításának

- tervezett kezdete: 2020. 03. 01.
- tervezett fizikai befejezése: 2020. 09. 30.

A projekt teljes elszámolható költsége: 2.407.489,- Ft, amely 100 %-ban támogatott.

III. A gazdasági programot befolyásoló különböző szintű fejlesztési koncepciók, programok

Az önkormányzat gazdasági programját alapvetően befolyásolják azok a fejlesztési-, szolgáltatási-, illetve egyéb koncepciók, programok, melyekben területi elhelyezkedése, illetve céljai miatt érintett.

1. Fejlesztési koncepciók

1.1. Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció

A Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról szóló 1/2014. (I.3.) OGY határozattal az Országgyűlés elfogadta a Magyarország fejlesztési és területfejlesztési célkitűzéseit 2030-ig meghatározó átfogó fejlesztési dokumentumot. A Koncepció integrálja a hazai fejlesztési célokat és igényeket, meghatározza azok területi dimenzióit, valamint az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg Magyarország számára.

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) 2030-ig szóló átfogó céljai a következők:

- I. Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés
- II. Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom
- III. Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme
- IV. Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet

Az OFTK Heves megyére vonatkozóan az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg:

- Gazdasági versenyképesség javítása a megye gazdasági adottságaira építő munkahelyteremtő beruházások ösztönzése, a munkahelymegtartó- és gyarapító fejlesztések támogatása és a beruházás-ösztönzést támogató infrastruktúrák (infokommunikációs, közlekedési, oktatás-szakképzési, stb.) fejlesztése révén, a táji, környezeti szempontok figyelembevételével. A megyén belüli észak-déli, északi területein a kelet-nyugati kapcsolatok javítása.
- A helyi innovációk segítése, a K+F tevékenységek támogatása elsősorban a megyében működő felsőoktatási intézményekre (Eszterházy Károly Főiskola, Károly Róbert Főiskola) alapozva.
- Turizmus súlyának megőrzése, növelése a termékkínálat fejlesztésével, komplexitásának és attraktivitásának növelésével különösen a lovas- (Szilvásvár) és

ökoturizmus (Tisza-tó), továbbá az egészségipar minőségi fejlesztése révén, építve Eger és a Mátra-vidék történelmi, borászati és természeti adottságaira, hagyományaira is.

- A megye környezeti minőségének javítása környezetbarát technológiák, megújuló energiaforrások meghonosításával és minél szélesebb körben történő alkalmazásával mind a verseny, mind pedig a közsférában, kiemelten építve Heves megye kedvező geotermikus adottságaira is.
- Heves megye kiemelkedő adottságaira építve a gyógy- és egészségturizmus pozicionálása, igazodva az európai demográfiai trendekhez, alapozva a megye gyógy- és termásvíz vagyonára is.
- A fejlesztési célok eléréséhez szükséges módszerek, eszközök, nemzetközi tapasztalatok megismerése és adaptálása interregionális típusú együttműködésekre alapozva.
- A hátrányos helyzetű perifériális kistérségekben az ellátórendszerek és térségközponti szerepkörök fejlesztése mellett a közlekedési viszonyok javítása, a jelentős arányú roma népesség társadalmi integrációjának segítése.

2. Fejlesztési alapelvek

Mónosbél Község Önkormányzata a stratégiai célok megvalósításához a következőkben rögzíti az általánosan érvényesítendő fejlesztési alapelveket:

- bevételek és kiadások hosszú távú egyensúlyának megteremtése az önkormányzati kötelező feladatok ellátásának szinten tartásával,
- fizetőképesség megtartása, a pénzügyi helyzet stabilitása, szigorú költséggazdálkodás
- stratégiai tervezésre és az EU alapelveire is építő fejlesztés megvalósítása a bevételek lehetséges maximalizálásával, többletbevételi források feltárásával, az ésszerű, takarékos gazdálkodás keretein belül,
- a fejlesztések, beruházások megvalósítása során a leggazdaságosabb megoldás (legolcsóbb árajánlat, megfelelő garancia, minél kisebb hitelszükséglet stb.) kiválasztása
- a gazdasági környezet és regionális kapcsolatok élénkítése,
- az önkormányzati ingatlanvagyon hatékony kihasználása, hasznosítása,
- a környezettudatos, környezetbarát gazdaságfejlesztési szempontok figyelembevétele,
- a lakosság igényeinek figyelembevételével kialakított gazdaságfejlesztési stratégia kidolgozása a polgárok identitástudatának, lokálpatriotizmusának erősítésével,
- a gazdaság igényeire is nyitott, a munkaerő piaci kihívásokra reagáló humán-erő-fejlesztési stratégia megvalósítása,
- a munkanélküliség alacsony szinten tartása, aktív foglalkoztatáspolitikai megvalósítása,
- a szociális ellátások rászorultságtól függő biztosítása,

- az önkormányzati intézmények működésének racionalizálása, költséghatékonyabb közszolgáltatások biztosítása,
- a sorra kerülő fejlesztések az intézményhálózat, ezen belül a lakosság ellátásának korszerűsítését célozzák, azok minőségi javulását eredményezzék,
- az oktatási rendszernek biztosítani kell az új kihívásoknak megfelelő tudást,
- a helyi vállalkozások élénkítése,
- civil szervezetek közéleti szerepének és gazdaságfejlesztési, társadalmi kohéziós funkcióinak erősítése,
- az idegenforgalmi adottságok fokozottabb kihasználása.

IV. Stratégiai fejlesztési célok

*„Bízunk kell abban,
hogy nagyra törő programot alkothatunk,
és ennek megvalósítására kell
összpontosítanunk erőfeszítéseinket.”*

*José Manuel Barroso
az Európa Bizottság volt elnöke*

1. Fejlesztési célok, elképzelések

1.1. Munkahelyteremtés, foglalkoztatás elősegítése

A helyzetelemzésben bemutatott adatok szerint a községben a munkanélküliség mértéke 3,38 % a teljes lakosság számához viszonyítva.

A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az Önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az Önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt. A munkahelyteremtés feltételeinek javítása a településen kiemelt feladat.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a közszolgáltatások megtartása, illetve bővítése révén munkahelyet teremt, és tart fenn a köztisztviselők, közalkalmazottak foglalkoztatásával,
- figyelemmel kíséri a közfoglalkoztatási/közmunka program pályázati lehetőségeit,
- közfoglalkoztatási programok megvalósítása céljából együttműködik a munkaügyi központtal,
- továbbra is részt vesz közfoglalkoztatásban, mely előnyt biztosít az állás nélküli személyeknek azáltal, hogy a közfoglalkoztatás ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel – a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával, valamint állami támogatással – tud ellátni olyan közfeladatokat, mint pl. a közterületek gondozása, téli síkosság mentesítés stb,
- megvizsgálja a közfoglalkoztatottak továbbfoglalkoztatásának lehetőségeit,
- részt vesz a munkanélküliek/közmunkások számára, az állam által kijelölt képzőközpontok által bonyolított képzések, átképzések, továbbképzések szervezésében,
- előtérbe helyezi a helyi ipar, szolgáltatás fejlesztését, ezáltal bővíti a munkalehetőségek körét,
- megbecsüli a helyi vállalkozókat, akik munkát, és ezáltal megélhetést biztosítanak az itt élők számára (vállalkozásbarát önkormányzat).

1.2. Településfejlesztés

Mónosbél Község Önkormányzatának településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagyon a Képviselő-testület ciklusa alatt ne csökkenjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudja, esetleg bevételnövelést is biztosít.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – figyelembe kell venni, hogy a Mónosbél Községi Önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik alapidokumentuma, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét.

A ciklus ideje alatt törekedni kell a településrendezési terv áttekintésére, szükség esetén a rendezési terv aktualizálására a jelenleg kialakított településfejlesztési célokhoz.

Településrendezési célok:

- középületek állapotának megfelelő színvonalon tartása
- középületek környezetének rendezése
- csapadékvíz elvezető rendszer, árkok rendszeres és szükség szerinti felújítása
- közterületek folyamatos gondozása, tisztítása
- fásítás, veszélyes fák kivágása a közterületen
- parkosítás, minél több zöldfelület kialakítása
- játszótér szükség szerinti felülvizsgálata, eszközök gondozása

Fejlesztési célok:

- Településközpont, szabadtéri rendezvényközpont kialakítása, a település központjában lévő szabadidő parkban
- Településközpontban lévő épületek felújítása a megkezdett felújítás folytatása, tetőcsere, vakolás, színezés, parkosítás, zárt rendezvény biztosítására a meglévő épület átalakítása
- Rákóczi úton a Béke út – Arany János út közötti területen gyalogos közlekedő járda építése
- Petőfi Sándor utca felújítására pályázat benyújtásához előkészítés
- Rózsa utcai csapadékvíz elvezető árok javítása
- Rákóczi úti önkormányzati épület hasznosítására lehetőséget keresni
- Volt szénosztályozó területén lévő rossz állapotú épületek felújítására vagy lebontására a tulajdonossal közösen megoldást keresni
- Rákóczi út mellett lévő volt MÁV üdülő épületének rossz állapotát megszüntetni, lehetőség szerint a tulajdon viszonyokat rendezni
- Arany János út külterületi szakaszának felújítása
- Vízfő terület rendezése, hasznosítása érdekében a BNP-vel közös megoldást találni

- Kossuth Lajos út külterületi szakaszának felújítása
- Már korábban felújított asztalt burkolatú utak megrongálódott szakaszainak javítása
- Almáskertbe telepített almafák termésének hasznosítása

1.3. A közbiztonság helyi feladatainak ellátása

Az önkormányzat a helyi közbiztonsági feladatok ellátása, illetve színvonalának javítása érdekében:

- Támogatja a közbiztonság növelését segítő programok, tájékoztatók szervezését, ilyen programok tartását kezdeményezi a rendvédelmi szerveknél.
- Támogatja a polgárőrség működtetését (helyet biztosít számukra, anyagilag támogatja működésüket).
- Javaslatokat, észrevételeket tesz a rendőrség helyi munkájának hatékonyabbá tételére,
- Felhívja a rendőrség figyelmét a tudomására jutott, a közbiztonságot veszélyeztető körülményekre.

1.4. Közösség építés-erősítés:

- A településen élő gyermekek részére a szabadidő eltöltésére alkalmas táborok, foglalkozások, rendezvények szervezése.
- A településre költöző új lakosok bevonása a település közösségi életébe.
- Közösségi települési rendezvények szervezése, a lakosság bevonásával.

1.5. A helyi adópolitika célkitűzései

Mónosbél Községi Önkormányzatának Képviselő-testülete fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az:

- jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételt, ezáltal közvetlenül hat a településen keletkező helyi fejlesztés anyagi forrás nagyságára, illetve
- hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire, valamint arra, hogy milyen mértékben hajlandóak részt vállalni a településfejlesztési kiadásokban.

A helyi adók esetében az önkormányzat képviselő-testülete az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett folyamatosan az önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A helyi adóztatás során az önkormányzat képviselő-testülete:

- Minden évben, a költségvetési koncepcióhoz kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket,

- Adófajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat,
- Adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet-módosításokról,
- Csak olyan adórendeleteket fogad el, amely:
 - a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent,
 - nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként.

Az adóbevételek növelése érdekében a képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy.

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozódik az adókintlévőségek nagyságáról, a beszédre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettségének teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- az önkormányzati adóhatóság éljen adóeljárási törvény alapján biztosított adóellenőrzési jogával, és az adóellenőrzések eredményéről a képviselő-testület legalább évente tájékoztatást kapjon.

Az adóbevételek növelése érdekében az önkormányzat rendszeresen tájékozódik arról, hogy a településkörnyéken milyen adópolitika, milyen adókat és milyen összegben és feltételekkel működtetnek.

1.6. A településfejlesztés széles nyilvánossága

A képviselő-testület fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez biztosíthatja, hogy az elméleti fejlesztési tervekből azok valósuljanak meg, melyek ténylegesen a lakosság és a vállalkozások igényeit, valamint a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják.

A településfejlesztés nyilvánosságával kapcsolatos célkitűzések:

- El kell készíteni, és folyamatosan karban kell tartani a település honlapját.
- A honlapon biztosítani kell a helyet:
 - a Képviselő-testület működésével kapcsolatos közérdekű adatoknak,
 - a Vállalkozói térképnek,
 - a turisztikai kiadványnak,
 - a település intézményeinek,
 - a helyi civil szervezeteknek,
 - a településen megrendezett programoknak.

- A nagyobb léptékű településfejlesztési programokba be kell vonni a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket, lehetőség szerint érdekegyeztető és tájékoztató fórumok szervezésével.
- Törekedni kell az érintettekkel való párbeszédre, a nyilvánosság ne szorítkozzon csak a megismerhetőségre, az önkormányzat befogadó legyen az érintettektől érkezett észrevételekre, felvetésekre.

Mónosbél, 2020. március 31.

Varga Sándorné
Polgármester